

Előfizetési díj:
 Egész évre 4 frt. Félévre
 2 frt. Negyedévre 1 frt.
 Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:
 3 hasábos petitsor egyszer
 9 kr., többszöri hirdetés-
 nél 7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
 szellemi és anyagi részét
 illető közlemények a szer-
 kesztőséghez küldendők.

Bérmentlen leveleket
 csak ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
 vissza.

„Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.
 Megjelenik minden vasárnap.

Megyei rendes közgyűlés.

Május 2. és 3-án.

Zalavármegyei törvényhatósági bizottsága május havi rendes gyűlését Svastits Benó főispán ömeltóságának elnökleite alatt a bizottsági tagok nagy száma és élénk részvétele mellett május hó 2. és 3-án tartotta.

Elnöklő főispán ömeltősége a gyűlést a következő, többször zajos helyesséssel kísért lelkes beszéddel nyitotta meg:

Tekintetes Közgyűlés!

Üdvözlöm a tisztelt bizottsági tag urakat a legutóbbi közgyűlés óta lefolyt és több tekintetben viszontagságos időszak után, azon bensős óhajjával, hogy egy kedvező jövőben rejtett reményeinknek valóságát — úgy az évi terelés és a vármegye lakosságának anyagi sorsa és viszonyai, valamint egyáltalán közállapotaink tekintetében — engedje a jó Isten — szerencsésen és következtéseiben áldásosan megértnünk.

Mielőtt a tisztán vármegyei közéletünk jelentősebb mozzanataira térnék át, engedje meg a tisztelt közgyűlés, hogy egy oly országos érdekű momentum felemlítésének szentelhessek néhány szavakat, amely momentum történelmileg is örök becsű monumentumot képezendik annak, hogy a magyar nemzet hűségese érzete halás kegyelettel adozik koronás királyának uralkodói érvényéért, jóságáért és bölcsességéért. Ez évi június 8-án lesz negyedszázados évfordulója annak, hogy apostoli királyunk öfelsége alkotmányunk visszaállítása alapján Szent István szent koronájával megkoronáztatott. S ezen 25 év a magyar nemzet jelen nemzedékében bírja élő tanúságtételét annak, hogy a koronázási legfelsőbb királyi szent eskü a magyar alkotmányra és országunk törvényeire hűségese megtartott: s ezért a haza népeinek hálás érzete hódolattal mondja: *Áldást az Uralkodóra és nemzeti ünnepet szentel a koronázás évfordulójára! Zalavármegye közönsége mindenkor hű osztályosa volt a haza közérületének és hazafias részvétele ez esetben sem hiányozhatik a nemzeti kegyelet ünnepeiből. Erre nézve előterjeszténi fog az állandó választmányunk tüzetes javaslatát, melyre tárgyának kiváló érdekénél fogva a tisztelt közgyűlés figyelmét előre is kikérni tisztemhez tartozónak ismertem.*

A megyei adminisztráció körében a lefolyt időszak alatt előfordult jelentősebb mozzanatokot a szabály szerint közzétett alispáni jelentés kellő részletességgel tárgyalja. Ahhoz részenről mintegy kiegészítésül bátor vagyok csatlakozni annak megemlézését, hogy a törvény által tisztelemmel szabott hivatal vizsgálatokat az összes járássok szolgabírói hivatalainál a lefolyt évben is teljesítettem, a jelen

közgyűlést megelőzőleg pedig a számonkérő székelt az összes megyei ügyvitelre nézve megtartottam. Itt megjegyzésem kell, hogy ugyanoly arányban, amint a hivatalos ügyviteli teendők tényleg folyton szaporodnak és a hivatalos ügyforgalom emelkedik: okvetlen kell, hogy fokozódjék a tisztviselői tevékenység is, hogy a közszolgálat lelkiismeretes ellátása teljesessék. Erre nézve a hivatal vizsgálatoknak és a számonkérő széknek eredménye nem szolgáltatott ugyan alapos és lényeges okot külön tüzetes intézkedésre, de mégis utalnom kell azon nagy és soha, semmi körülmények között nem csorbulható erkölcsi feladatra, melylyel a tisztviselőség a közszolgálat megfelelő ellátását tiszti megbízatásául nyerte és teljes a várakozásom, hogy e feladatot vármegyénk tisztikara buzgó alispánjának vezetésével a szaporodó teendőkhöz szemben is híven teljesíteni fogja.

A tárgysorozati ügyeknek törvényszabta előkészítését az állandó választmány elnöklése alatt teljesítette s az ott tárgyalt ügyek az állandó választmány véleményes javaslatával felszerelten fognak a tisztelt közgyűlés elhatározása alá terjeszténi. Azok közül legyen szabad a tisztelt közgyűlés bejegyzésének reményében első tárggyul az állandó választmányának a koronázási évforduló megünneplésére vonatkozó indítványát kijelölni.

Midőn meg kifejezést adni batorkodom azon felkérésnek, hogy az igen tisztelt bizottsági tag urak a megye érdekei és a közügyek iránt táplált buzgó érdeklődésüket, mit ily szép számú részvételükkel is tanúsítani sziveskedtek, kegyeskedjenek a tárgyalandó törvényhatósági ügyek beható, higgadt és tárgyilagos megvitatásának és törvényszerű sikeres, áldós elintézésének szentelni. Ez képezi hivatásunknak legfőbb, legszentebb célját, melyben kell, hogy mindnyíjan kiemeljen és különbség nélkül egyetértésünk!

Van szerencsém a közgyűlést megnyitottnak kifejeztem.

A kitörő éljenzéssel fogadott megnyitó beszéd után felolvastattam az állandó választmányának a király megkoronázásának huszonöt éves évfordulója megünneplése tárgyában tett javaslatát. A javaslathoz képest a közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy a koronázás huszonöt éves évfordulójának megünneplése, a király iránt való alattalói hódolatának, törhetlen hűségének és hazafias értekezésének nyilvánítása végett június 8-án rendkívüli ülést tart, ez ülésből a felséges királyhoz hódoló feliratot küld és az ez napon a helybeli róm. kath. plebánia templomban tartandó ünnepélyes hálaadó isteni tiszteleten testi-lelileg vesz részt.

A lemondás folytán üresedésbe jött egy közigazgatási bizottsági tagsági helynek betöltése végett a titkos szavazás elrendeltetvén, a szavazatszedő bizottság tagjaivá

Barcza László elnökleite alatt Orosz Pál és Skublics Jenő bizottsági tagok elnöklileg kinevezettek s a szavazás tartalmára az ülés felüggesztetett.

A szavazás betejtetvél az ülés folytatólag megnyitattván, Remete Géza bizottsági tag az alispáni jelentés kapcsán felhívja a vármegye alispánjának figyelmét ama visszás állapotra, hogy a szepetneki közegészségi kör körorvosa Nagy-Kanizsán lakik, ahol széleskörű praxisa is van és így részint e magán praxis folytán is körorvosi teendőinek a követelményekhez képest eleget nem tehet. Felkéri az alispánt, sziveskedjék intézkedni, hogy a körorvos a kör székhelyén lakjék. Folytatólag felemlíti, hogy vármegyénk területén a fajsoklak szomorú állapotban vannak. A szomszédos megyék e téren igen szép haladási mutatnak fel. Nekünk is nagyobb erélyt kellene e téren kifejtenuk, hogy az okszerű gyümölcsészetet a néppel mind jobban megkedveltetvén, a gyümölcs termeléssel némi jövedelmi forrást teremtenénk a phylloxera által sújtott vidék lakosságának. Kéri az alispánt, sziveskedjék a vármegye fajsoklakra vonatkozó adatokat további intézkedhetőség céljából a jövő közgyűlés elé betérjeszténi.

Csertán Károly alispánunk mindkét ügyre vonatkozólag tett s helyesséssel fogadott felvilágosító beszéde után a közgyűlés megbizta a vármegye alispánját, hogy intézkedjék saját hatáskörében az iránt, miszerint a szepetneki körorvos lakóhelyét Nagy-Kanizsáról a kör székhelyére tegye át; továbbá a vármegye fajsoklakra vonatkozó adatokat, hogy t. i. hány van, mily terjedelműek, minő kezelésben részesülnek, az októberi rendes közgyűlés elé terjeszse be, hogy a rendelkezésre állandó hiteles adatok alapján a közgyűlés ezen fontos ügyben a szükséges további intézkedéseket megtehesse.

Hajós Mihály bizottsági tag utal a néhány év óta vármegyénk egyes járásaiban fellépett trachoma szem-betegség gyors terjedésére, ezen betegség veszedelmes voltára, a nehézségekre, melyekkel a járvány megakadályozása illetve megszüntetése jár. Dacára, hogy közvetlen tapasztalat útján szerzett meggyőződése szerint a hatósági közegek a szükséges intézkedéseket a ragály tova terjedésének megakadályozása céljából megtették, a ragály folyvást terjed; mert a baj gyökeres orvoslása végett okvetlen szükséges teljes elkülönítés és pontos gyógykezelés a jelenlegi viszonyok mellett teljes lehetetlenség. Ez okból indítványozza, hogy a közgyűlés feliratilag keresse meg a belügyminisztert avégett, hogy országos költségen Perlakon és Cserencsócson két barokkórházat felállítsa s mindkét kórház számára járványorvost kirendelni kegyeskedjék s e kórházakban gyógykezeltenének a vármegye trachomás beteget. Az indit-

A „Zalamegye“ tárcája.

Egy sirhalomnál.

Szomorú, csendes őszi alkonyat volt; az egész természet tele ábrándos, melázó zenével, melyen anyyi lemondás, csendes halálvágy ömlik el. Az őszi szello, mint beteg szívén a fájó érzés, suhant át a temető szomorú füzeinek hervadó lombjain; itt ott letépett egy két levélkét a galyakról s lágy ölében ringatva, virágszirmot szedett hozzá a csendes sírokról. Míg így szedegette a szép tavasz hervadt emlékeit, mint gyengéd anya lágy karjai közt altatva őket, csendes dalt bűgött nekik az elmulásról, a halálról, ábrándosan, fájón, mint a hártá rezzenése, melyen a nymphek ujja tévedez.

Az egész sirkert olyan volt, mint a meggyötört szív, melynek nincs semmi reménye, csak a halál. A letarlott sírhalmok is a késő őszt mutatták; felettük elhult virágok, alattuk kihült szivek mindenütt. Csak egynek triss hantjain virult némi zöld, fejfája is szennytelen fehér volt még, rajta fájdalmas betűk: „Élt 19 évet“, a többit két kar övezte át s egy lehajló szomorú fő födte be: egy gyászoló ifjú borult oda; könyei végig peregtek a fején, le a friss hantokra, tán a koporsóig. Sokáig maradt így a keresztre borulva, s mikor fölemelkedett, arcát, mely máskor tán mosolygó piros volt, most a fájdalom halaványsága fedte. Megtört tekintetét a hantok közé temette, mintha látna alattuk a szép fő hideg vonásait a sötét haj hullámai közt megkoszorozva. Szíve elszorult; agya égett. Egyik kézzel mellére kapott, másikat izzó homlokára szoritotta.

— Nem, nem! Tovább nem hagyhatlak! Utánad megyek reményim elhervadt virága! Érzem a te hívó szózatodat a szello sóhajtsáiban! — Oh, hogy ez örült kinokat legyőzheti szívem, s nem szakad meg! Megrepsztek hát én magam, kegyetlen szív! — Lázról reszkető kezében pisztoly cső villant meg.

— Egy perc, — s újra öllelek angyalom. Elet, Isten veled.

A cső újra felvillan, de már — két kéz fogja: egy reszkető s egy szilárd. Az ifjú döbbenve megfordul, s egy végtelen szelidségű arcot pillant meg.

— Nem úgy barátom; nem te mondasz Isten hozadékot az életnek, hanem majd egykor az élet neked, — szólt a papi ruhás szeliden, feddő hangon.

— De... de... barátom... Endre! — akadozott az előbbi.

— Ne, ne mentesd megad, Béla. Én tudom méltányolni szenvedésedet; sejtem kinaid nagyságát, de szándékozod sehogy sem helyeslem.

— De Endre, mit keressz te itten? Menj, kérlek barátom, hagyj el; engedj leszámolnom a sorssal, mely két szív boldogságát rombolta szét.

— Jól tudom én azt — szólt Endre, a kispap.

— Hogyan!? Amit itt reményim sirhalomán neked elárultam, azt a világ is tudta? Az nem lehet!

— A világ nem, de én tudom rég szerelmed, bár ne tudnám.

Soha olyan két barátot, mint Karády Béla és Pusztai Endre. De egymáshoz is illettek; gondolataik, tetteik egyforma nemessége már kis diák korukban egymáshoz fűzte őket. Szerették, becsülték, segítették, védtek egymást mindig. Közös volt mindenük, még titkaik is, kivéve egyet — a szerelem titkát, azt nem közölték egymással.

— Hallgass meg Béla! Komoly, amit nekéd mondaní akarok. Tudom, hogy a szerelem üzött téged ide; engem is az. Szerencsétlenek vagyunk mindketten; én ép oly boldogtalan, mint te. De ne nézz réám oly kérőleg, megmondok mindent, kítárom előtéd szívemet...

Itt nyugszik egy letört virág; fésző bimbó volt, de letörte a vihar; úgy járt, mint a felkelő nap, mely alig mosolyg a biboros arcával a tájra, már is zord felhősírba temetkezik. Szeretted őt örületen — szerettem én kinok közt vergőlvé, de nem tudta senki... Benne volt minden reményem, de mielőtt kitarhattam volna előtte szívemet, lecsapott vad keselyűként a kegyetlen sors. Zsákmány kellett neki; szívemet választá... Szép holdvilágos tavasz-éj volt; virág fakadt mindenfelé a tájban; csendes szello tuvált suttogva a virágok felett; a bokorban fülemile dala csattogott; oh, minden oly magasztos volt.

Oly kellemes ilyenkor a séta. Sétáltam én is a lugasok közt elmerengve, álmodozva; ő reá gondoltam, szerettem volna látni, s elé térdelni, s oh egek, megláttam, nem messze tőlem; arcán boldogság honolt, körülte virág és — szerelem fakadt, be szép volt! Láttam őt és — látalak téged mellette ép oly boldogan... A keselyű lecsapott szívemre s marcangolta... De vigasztalt némileg a tudat, hogy a mit én elvesztettem, te, a jó barát elnyerted. Határozatom gyors volt: hallgatsz és szenvedni. Ugy-e bámultatok, mikor felöltöm e ruhát — én, az előbb oly zajos és víg kedélyű fő. A rejtélyt megfejtetem előtéd szerencsétlen barátom.

A két ifjú egymás nyakába borult; szivök keserűségén csak lepergő könnyök enyhített valamit.

— Oh Endre, te nem tudod, mily nagy az én keserűségem. Nem viselhetem ezt tovább, meg kell örülnöm. Szívemből kiszikkadt minden érzélem, mely még az élethez kötne; száz szirokkó rohan át rajta és még se reped meg. Az élet borzasztón kikacagott, el kell taszitanom magamtól, mint hűlen szolgát!

Béla, Béla, az élet nem a tied; ép oly tisztán kell egykor visszaadnod, amely tisztán kaptad.

— Halljunk meg együtt Endre, itt sirhalomán.

— Nem, nem Béla! Hát láttad már a párja vesztett gerlét, hogy utána ölte volna magát? Siratta, bűgött érte, tán soká, míg végre egy másikra talált. Lelsz tán te is majd másikat, ki újra meghódít, bár ha az emlékezet eléd varázsolja is sokszor a meghalt szende arcát... Nézd, most lehull a falevél, e hervadt a virág, tar lesz az erdő, mező; de el fog jönni a tavasz, s újra lomb lesz a fán, alatta ibolya, s a vidék is kiszöldül újra. Bár sivár, pusztá mostan szived, de megnyugvás, majd boldogság tölti el egykor.

Számomra nem virul többé öröm; hagyj el Endre, hagyj el; engedj szívem parancsát követnem.

— Hol az ész közbe nem szól, a szív féket veszt, Béla! De várj csak, egy gondolat villant meg agyamban; mondok valamit, tedd meg értem, barátodért — szólt Endre.

— Tán izenet ő hozzá — mondá keserűen Karády.

— Barátom — mond komoly hangon Endre — tedd tokjába pisztolyodat s ásd e sir mellé; s aztán térj

ványt a közgyűlés egyhangúlag elfogadta s országos költségen két barakkház felállítását s azokra járvány-orvosok kirendelése végett a belügyminiszterhez felirat intézését elhatározta.

Előterjesztett a belügyminiszter rendelete, melylyel a törvényhatósági bizottságnak mult december hóban hozott azon határozatát, mely szerint vármegyei köz-művelődési alap létesítésére a vármegyei árvtár tartalékából 50.000 frt fordítottassék s ez összeg évi kamatai megyei kulturcélokra használhatók legyenek, a rendeletben felhozott indokok alapján nem hagyta jóvá.

Tekintve, hogy Veszprém vármegye törvényhatóságának felterjesztésére a belügyminiszter megengedte, miszerint az ottani árvtár tartalék alap egy része megyei árvaház létesítésére fordíthatassék, *Skublics Jenő* bizottsági tagnak felszólalására, aki annak idején a kultur alap létesítése tárgyában a megye gyűlésén az indítványt megtette, a közgyűlés elhatározta, hogy megyei árvaház létesítésére megyei árvtár tartalék alapjának terhére 30.000 forintot szavaz meg s a belügyminisztert e határozatnak jóváhagyása végett feliratilag megkeresi.

Olvastattat Zala-Egerszeg város kérvénye a megye székhelyén felállítani szándékolt főgymnasium évi segélyezése végett. A Zala-Egerszegen létesítendő főgymnasium ügye, amely a megye törvényhatóságát már évtizedek óta foglalkoztatta s mely iránt a törvényhatóság a miniszterhez ismételve, utoljára 1890. évi május hóban tett felterjesztést, kedvező stadiumba jutott azáltal, hogy egy középiskolának Zala-Egerszegen felállítása ügyében a szükséges előtanulmányoknak megtétele végett a miniszter a székes-fehérvári tankerületi főigazgató *Z. Egerszegre* küldötte. A miniszteri kiküldött által megtartott értekezlet eredménye a városnak és a törvényhatóságnak ezen ügyben elfoglalt álláspontját, rég táplált óhajainak megvalósítására felhozott indokait teljesen igazolta annyira, hogy a zalaegerszegi főgymnasium létesítésének kérdése a pénzügyi kérdésen kívül más kérdést ma alig képezhet. A tett számítások szerint a főgymnasium fenntartásának évi költségei 26.000 frtra tehetők. Ezen összegből a polgári fiú- és középkereskedelmi iskola megszüntetésével elérhető megtakarításból 10.000 frt, tandíjból 2.100 frt lenne fedezhető s így 14.000 frt fedezetlen évi kiadás maradna, amelyhez a város évi 5.000 frttal kíván hozzá járulni. A törvényhatóság a zalaegerszegi főgymnasium létesítésének eszméjét már évtizedek óta, mint a törvényhatóság egyetemének kulturális kérdését tekintette s a főgymnasium létesítését anyagi áldozattal is kész előmozdítani s *Skublics Jenő*, *Remete Géza*, *Gaal Ödön* és *Balaton József* bizottsági tagoknak felszólalása után elrendelt névszerint szavazás alapján 88 szavazattal 66 szavazat ellen elhatározta, hogy a Zala Egerszegen létesítendő főgymnasiumot évi segélyben részesíti. Minthogy pedig a törvényhatóságnak más alap nem áll rendelkezésére, a folyó évi októberi közgyűlésen az 1883. évi 15. t. c. alapján a vármegye területén fizetett összes állami egyenes adókra 25 éven át $\frac{1}{2}\%$ pótdát vet ki s az ebből évenként betolyó mintegy 7.000 frtból alapot létesít, amelyből a zalaegerszegi főgymnasium évi 3.000 frttal, valamint a megyében létező más közművelődési intézetek a szükséghez képest segélyeztethessenek. Együttal felterjesztést intéz a törvényhatóság a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy tekintve, miszerint a vármegyében létező zalavári apát-ság jövödelméből a vallás- és tanulmányi alapra fizetett évi 20.000 frtból a vármegyének csak egy tanintézete, t. i. a nagykanizsai főgymnasium, részesül évi 1.000 frt segélyben, a Zala-Egerszegen létesítendő főgymnasium ezen alpból évi 4.000 frt segélyben részesíttessék.

Elnökölő főispán ömeltósága kihirdette a közigazgatási bizottsági tagságra történt szavazás eredményét, mely szerint a beadott 156 szavazatból 75 szavazattal *Bogyay Máté* választott meg közigazgatási bizottsági tagnak.

vissza — kedvemért — az életbe, rövid három évre. Ha nem lelsz megnyugvást, ha nem találsz enyhülést addig, jöjj vissza akkor e napon; engem itt találsz, mert akkor én fogom kiadni s kezdedbe adni a halált. Fogadd el, barátom, józan tanácsom.

Karádyval forgott a világ; felemelte, meg leeresztette pisztolyát. Látszott, hogy küzd; végre kezét nyujtva szölt:

— Barátom, igaz barátom, Isten veled! Elmegyek, hogy három év múlva újra itt lehessenek. — Átadta a pisztolyt, megszorítá barátja jobbát, megtordult s elsielt a temetőből, el a városból — az életbe: Budapestre fel.

Endre elásta a pisztolyt, egy fájó tekintetet vetvén a sirra, ő is elsielt.

A szomorú fű helyeslőleg bólintgatott, amint a szél megrázta napsugár aranyozta galyait. A nap, mint száműzött király, birodalmának végomráról még egyszer visszatekintett. A száműzetés fájdalma mintha vékonykeket sajtolna szeméből, melyek pirosra festék az orموkat, pirosra az orموk koszoruit a felhőket: s aztán szédülve bukott le az oromról.

Nap napot ért, év év után jött; azóta háromszor is felélikette pompájával a tavasz a természetet, s az ősz harmadszor is elsepert lombot, virágot, pusztá sihalommá tette az egész vidéket. A temetőben megint csak úgy kőszált az őszi szél, mint három évvel ezelőtt; a régi volt itt minden: sárga lomb, hulló levél, hervadt virág, tarlott sir.

Endre meg-megnézte időnkint a temetőt magányos sétatában; el-elmerengve állt meg a sírok előtt, s míg életről, halálról, szeretetről, szerelemről elmélkedett, lába önkénytelen mindig csak egy bizonyos úton vezetett végig, egy fehér fejtárhoz. Midőn rá tekintett, szívét elszorítá valami és szemében könnyecsepp csillant meg.

Most is elmerengve, szomorú tekintettel, halavány arccal lépett a temetőbe; kezében valami hirlaptele, mit szórakozásul hozott sétájához. Amint ballag szokott utján a sírok közt, végig futja a lap sorait, de semmi különös, semmi érdekes; egykedvűen lapozgat s ime, hom-

Csáktornya város az iránt folyamodott a vármegye törvényhatósági bizottsághoz, hogy az építési tervbe vett katonai lakotanya térhelyei után szabályrendeletileg járó térítési összegnek 30% -ka a vármegyei katonabeszállási pótdát alpból biztosíttassék. A megajított névszerinti szavazás folytán 88 szavazattal 67 szavazat ellenében s így 21 szótöbbséggel a közgyűlés a kérelemnek helyt adott.

A *Keszthely balaton szentgyörgyi h. é. vasút részvénytársaság* igazgatóság a folyamodványában a vasútra vármegyei hozzájárulásként megszavazott 15.000 frtot névértékben megtelelő törzsrészek ellenében annak kijelentése mellett kéri kifizettetni, hogy a vármegye tulajdonába bocsátandó törzsrészek után csak azon időtől kezdve és oly mérvben legyen köteles kamatot vagy osztalékot fizetni, amikor és amily mérvben a a dunántúli h. é. vasút részvénytársaság részvényei után fizetetik kamat. A közgyűlés a részvénytársaság igazgatóságának kérelméhez képest fizeti ki a 15.000 frt vármegyei hozzájárulási összeget.

A vármegye házipénztáráról s egyéb megyei alpbokról vezetett 1891-ik évi számadásokat a vármegye főszámvevőjének jelentése alapján az állandó választmány javaslatához képest a közgyűlés jóváhagyta.

Tekintve, hogy az utadónál nagyobb mérvű hátralékok vannak, a közgyűlés a megyei főszolgabirokat, valamint Zala-Egerszeg és Nagy-Kanizsa városok tanácsát az utadó hátralékok szigorú behajtására felelősség terhe mellett felhívja. Hogy az utadó terhére fogantatandó munkálatok kifizetése a kellő időben eszközölhető legyen, a közgyűlés felhatalmazta a vármegye alispánját, hogy a rendelkezésre álló megyei alpbokból 5% mellett 30.000 frtot vegyen fel előlegül; az 5% -os kamat az utadó késedelmi kamataiból fedeztetik.

A Zala folyón levő összes malmok felvételi munkálatainak végrehajtásával a közgyűlés a vármegye alispánját megbizta és egyúttal a fogantatásához szükséges mintegy 4.000 frtnak a vármegye törzsvagyonából előlegképen való kiutalására felhatalmazta.

A vármegyei pótdátok összpontosított kivétele, könyvelése és nyilvántartása iránt hozott határozatot a belügyminiszter jóváhagyván, a határozat végrehajtása végett a vármegye alispánjának kiadatik.

A vármegyei közutakon szükséges hóhányások eszközölése tárgyában alkotott szabályrendeletet a belügyminiszter nem hagyta jóvá; a rendeletben foglaltak szem előtt tartása mellett új szabályrendelet készítését a közgyűlés elhatározta.

A felvidéki inségesek részére a megyei törzsvagyon kamataiból a közigazgatási bizottság által eszközölt 200 frtnyi segély kimutatását a közgyűlés jóváhagyta.

Olvastattat a magyar földrajzi társaságnak kérvénye a Balaton tudományos kikutatására segély adományozása iránt. A közgyűlés teljes elismeréssel adózik a társulatnak, hogy a Balaton tudományos kutatásainak tárgyává tette, sajátállal jelenti azonban ki, hogy alap hiányában anyagi támogatásban ez uttal nem részesíti, azonban a létesítendő kulturális négy éven át évi 500 frtot szavaz meg ezen, megyénket oly közvetlenül érdeklő ügy fogantatására.

A vármegyei közegészségügyi bizottság véleményéhez képest a közgyűlés Zala-Egerszegen harmadik gyógyszerár felállítását nem javasolja s ily irányu felterjesztést tesz a miniszterhez.

Draskovics Lajos légrádi gyógyszerésznek Alsó-Domboruban főok gyógytár felállítását a közgyűlés megengedte.

Szanyi József árvaértékének megtérítése tárgyában 171 frt, a pulai árvtárnak *Rohrer Eva* elleni ügyében felmerült 53 frt 99 kr., a hetési árvtár átvételénél felmerült 200 frt, a nagy-görbői árvtárnál felmerült 14 frt 50 kr. hiány, *Kopják Iván* szelenczei lakostól be-

lokára egyszerre felhő ül. Vajjon mi okozta ezt? Csekélység, csak pár sor a hymen rovatban: „Dr. Karády Béla eljegyezte Végy tanár kedves leányát, a főváros egyik előkelő szépségét.”

— Gondoltam, hogy könnyen megmentem az életnek — mormolá magában *Pusztai*, míg a lapot összehajtogatta — de ennyit még sem hittem volna! Beh furcsa az élet! Beh szeszélyes a szerelem.

Gondolatokba merülve állt meg az ismerős kereszt előtt. Szemében könnyecsepp jelent meg, mely homályt borított szemére; — nem bántotta, hadd ragyogjon az ott; a külvilág úgy sem érdeklő most, szebb kép vonul el előtte: ifjúsága s aztán szerelme, az első — és egyetlen. Ujra lefolyt előtte a nap, melyen ma három éve barátja — *Karády* — tragédiája akart lejátsszódni s mely azóta békés megoldást nyert.

— Istenem, Istenem, milyen a szerelem? Itt szalmaláng, ott Vesta-tűz; itt csak egy szikra kell s lángol a szív, de gyakran első lobbanásra kialszik; a másik lassan, de fokozatosan hevül, s ha egyszer benn a szerelem, ég, mint *Mózes* csipkebokra, kiolthatatlanul. Oh barátom! Egykor örült voltál szerelmedben, s mégis kigyógyultál belőle... Mi volt szerelmed? Nyári vihar, mikor az alig pár perccel előbb nyugodt égen kibontja felleglobogóját a fergeteg, s megzendülvén harsonája, az éghaborkú, neki vág üvöltve a nagy világnak, mintha lángsarkantyút vágna oldalába szellemlovagja. Átvág a vidéken, mint villámcsapás. Jelensége fenséges, utónyoma derűtlenség... Ilyen volt a te szerelmed, barátom.

— S te oda lenn, imám tárgya, ki felékkítet a tavasz virágaival álmaimat, ne mondj reája vádat; hadd érezze ő azt a boldogságot is, mit neked csak úgy mutatott a Teremtő. Hiszen mi a virág illat nélkül? Ami a szív szerelem nélkül! Ne vádold hát őt, hisz kétszerezve van szívemben elhagyott szerelme; tudnod kell ezt oda fenn, angyalom. Tovább nem bírta. Rá borult a sirra zokogva, szemében fájó lelke gyöngyözött fel...

Közel, egy sárguló ágon, tova költöző fülemile fájó dala csendült meg. Tán ő is párját siratta magányában.

Horváth Ferenc.

hajlhatatlaná vált 173 frt 99 kr. a tartalék alpból fedeztetnek.

A *Bucsu-szent-lászlói* körjegyzőséghez tartozó szövetkezett községeknek körjegyzői iroda helyiség és lakás építése tárgyában hozott határozatának jóváhagyása előtt előbb a Hetés községgel kötött szerződésre vonatkozó iratok beterjesztendők.

A *szent-adorjáni* körjegyzőséghez tartozó szövetkezett községeknek körjegyzői irodai helyiség és lakás tárgyában hozott határozata — jóváhagyás előtt — szabályszerű kihirdetés végett visszaküldetik.

A nagykanizsai közoktatási gondnok és városi ellenőr válaszára — a benyújtott telebbezes ellenére — jóváhagyatik.

Az Ukk községben feállítandó kir. postahivatallal járó költségösszeg viselése tárgyában a szövetkezett községek képviselői testülete által kötött egyezséget a közgyűlés jóváhagyta.

Külső-Túrje községben megtartott bíróválasztás ellen, *Boldogfa* község képviselőtestületének iskolafelújítására tárgyában hozott határozata ellen, *Rob* felmuraszerdahelyi lakos közgyűlési fizetésének megtagadása tárgyában hozott községi határozat ellen, *Hahóth* község képviselőtestületének a vadászat hasznosítására tárgyában hozott határozata ellen beadott fellebbezéseket a közgyűlés elutasította.

Strausz Mihály keszthelyi lakos kávésnak záróra meghosszabbítása tárgyában beadott kérelmét a közgyűlés nem teljesítette.

Csabrendek község kérvényét a megyei tüzrendészeti szabályrendelet részbeni módosítása érdekében a közgyűlés az alispán elnöklele alatt álló megyei tüzrendészeti bizottságnak a jövő gyűlésre teendő javaslat tétel céljából kiadja, egyúttal e bizottságba *Barcza Lászlót* és *Bogyay Jánost* beválasztotta.

Bagola, Sándor, Horváth-Szent-Miklós somogyi községek kérvénye, hogy Zalavármegyéhez csatoltassanak, a vármegye törvényhatósági bizottsághoz leküldetvén, a közgyűlés kijelenti, hogy nevezett községek kérvényében felhozott indokok a valóságnak megfelelnek s a törvényhatóság folyamodó községek kérelmének teljesítése ellen kifogást nem tesz.

Almás községnek a zala-koppányi körjegyzőséghez a nagykapornaki körjegyzőséghez csatolása s így a szentgróthi járásból a pacsai járásba való áthelyezése tárgyában benyújtott kérelemnek a közgyűlés helyt nem adott.

Zala-Egerszeg város képviselőtestületének ama határozatait, melylyel a Zala Egerszegen létesítendő főgymnasium fenntartási költségeihez évi 5.000 frtot megszavazott s a városi mérnök fizetését évi 800 frttal és 200 frt lakbérben megállapította, a közgyűlés jóváhagyta.

Kotor község képviselőtestületének határozata az 1891. évi rév bérből 50 frt összeg elengedése iránt, továbbá a husvágás tárgyában alkotott szabályrendelete, *Murakirály* község képviselőtestületének zálog törleszt engedélyező határozata, *Sormás* és *Lovas* községeknek ingatlan szerzés tárgyában hozott határozatai törvényhatóságilag jóváhagyattak.

Petend és *Pula* községeknek a községet illető regále váltási kötvény eladására vonatkozó határozata törvényhatósági jóváhagyást nem nyert.

Sümegh képviselőtestületének községi ingatlan eladását tárgyzó, *Kotor* község képviselőtestületének az ottani temető és vásártér körül kerítése tárgyában hozott, *Lesencze Tomaj*nak községi köles-ön felvételére vonatkozó, *Csáktornyanak* a Hattuy vendéglő és felső pusztai koresma eladása tárgyában hozott határozatát a közgyűlés jóváhagyta.

Tekenye községnek iskola építési céljából kölcsön felvétele engedélyeztetett.

Kehida és érdekelte községek ama kérelmének, hogy a szentgróthi közegészségi körbe helyeztessenek át, helyt nem adatott.

Merenye községnek ingatlan eladása, *Nagy Falud* és *Cseresnyés* községnek ingatlan vétele tárgyában hozott határozatai törvényhatósági jóváhagyást nyertek.

Kotor községnek földadó nyilvántartási állás szervezése tárgyában hozott határozatát a közgyűlés nem hagyta jóvá.

Letenye község képviselőtestületének fellebbezett azon határozata, melyben az Egyeduta község által a letenyei tanító javadalmasához fizetett hozzájárulás visszatérítését megtagadja, kiegészítés végett a megyei számvevőséghez kiadatik.

Perlak községnek megengedtetett 4.450 frt névértékű regále váltási kötvénynek a kötvényezés alól pótlólag történendő feloldása.

Közigazgatási bizottsági ülés.

A megyei közigazgatási bizottság május havi ülését *Svastsits Benő* főispán ömeltóságának elnöklele alatt f. hó 3-án tartotta az újmegyeház gyűléstermében.

Elnökölő főispán üdvözlőlvén a megjelent bizottsági tagokat, jelenti, hogy *Csáky Albin* vallás- és közoktatásügyi miniszter a fia gyászos elhunytával a közigazgatási bizottság által hozzá intézett részvétlára neki küldött válaszában köszönetét fejezi ki a szives részvétért s őt bizta meg ennek a gyűlés előtt való tolmácsolására, mit a bizottság tudomásul vett.

Az államvasutak igazgatóságának értesítése szerint a közigazgatási bizottság ama kérelmének, hogy a csáktornya-ukki h. é. vasuton oly menetrend lépjen életbe, melylyel Egerszegről egy nap alatt *Topolczára* és onnan vissza lehessen menni, most elég nem tétethetett, azonban a legközelebbi menetrend készítésénél figyelembe vették. A vasutigazgatóság ily irányu menetrendnek a legközelebbi menetrend változtatás alkalmával életbe léptetése végett megkerestetik.

Tudomásul vétetett a pécsi posta- és táviratigazgatóságnak amaz értesítése, hogy a balatonfüredi fűrdői posta- és távirat, a balaton-füredi, csopaki, aszófői, felső-

őrsi és tihanyi postahivatalok a soproni posta és táv-irrigációs kerületéből a pécsi helyezették át.

Zathureczky Márton zsigmondházi földbirtokosnak kérvénye a törzsi állomáson egy iparvágánynak államvasúti költségen való lerakása iránt, tekintve, hogy az iparvágány nemcsak a tolyamodó, hanem az államvasutak üzletforgalmának és a vármegyei utépítészetnek is érdekében áll, pártolólaj terjesztetik fel.

Olvastatott Zala-Egerszegen a Bárány-vendéglőtől a vasúti terjedő törvényhatósági közút kiépítési költségeihez a város részéről való hozzájárulás tárgyában tartott tárgyalásról felvett küldöttségi jelentés. A közigazgatási bizottság a jelentésben felhozott indokok alapján a hozzájárulás arányát $\frac{1}{4}$ részben állapította meg, mely összeg 1893-ik évtől kezdve három egyenlő évi részletben törlesztendő le.

Előterjesztett a küldöttségi jelentés a pécs—varasdi és nagykanizsa—tapolcazi áll. közúton levő nagykanizsai átkeleti szakasz fenntartásához Nagykanizsa által adandó hozzájárulás iránt megtartott tárgyalásról. A közigazgatási bizottság a küldöttségi jelentésben foglaltakhoz képest a hozzájárulást évi 300 frtban állapította meg.

Felmentett, hogy május 1-től fogva Zala-Lövő felé a kősi posta Zala-Egerszegről az eddigi szokástól eltérőleg mintegy két órával később indítatik el, ami a közönségre nézve sérelmes. A közigazgatási bizottság a kősi posta járlat megváltoztatásának oka felől illetékes helyen tudomást szerzend, egyúttal a régi járlati idő visszaállítását fogja kérelmezni.

Kir. tanfelügyelő havi jelentése szerint a vallás-és közoktatásügyi miniszter az állami számvéviszékkel létrejött megállapodás értelmében az államkincstár tulajdonát képező épületeknek és egyéb ingatlanoknak az 1891. évi tárcza-számadáshoz tartozó állami vagyoneletről szabad becslés alapján kiintézés céljából a zalamegyei tanterület összes állami jellegű s mindenféle fokozatú tanintézetek épületeinek és ingatlanainak egy műszaki közeg által felbecslését elrendelvé, a megfelelő telekkönyvi adatok és adótervek beszerzése ügyében intézkedett, nem különben az illető igazgatónak a magas rendeltetésben kijelölt kötelességükhez képest a rendeltetés másolatát teljes tájékoztató czéljából kiküldötte s általában az egész becslés kivétel érdemében a megyei kir. építészeti hivattalál érintkezésbe lépett. — Ezen időszakban meglátogatta a szentbalázi és pölöskefői községi iskolákat. — Volt Bonczódtól, hogy a leégett iskola és tanítólakás ügyében a hitközség által teendő intézkedésekről tájékoztatót szerezzen. — Meglátogatta az andráshidai és bagodi r. k. iskolákat. — Volt Langvizen, hogy az építendő új iskola telkét megtekintse. — Ugyancsak a langvizi és füzvölgyi előjárásokkal a különválással összefüggő személyi és dologi ügyeket Füzvölgyön megtárgyalta. — Ugyanezen alkalommal egy Booska és Börzönce által fenntartani tervezett új iskola kivételének lehetőségéről meggyőződve, a börzöncei tankötelesek egyelőre Szent Balázson hagyandók. — Meglátogatta a magyar szerdahelyi és német szentmihályi községi iskolákat. — A felsőmuraközi Királylak községben a jövő tanévben felállítandó állami iskola ügyében a miniszternek még e tanévben megtenni hagyott jelentését megtette. — Festetics Jenő gróf Szent Rókus és Új-Udvar pusztáján a tankötelesek számára való tekintetből felállítandó iskolák ügyében a megfelelő előterjesztés céljából a titkári hivattal megkereste. — Gyűrűs község betervezését építendő iskolájának tervrajzát. — A letenyei r. k. esperesség értesítése szerint Erdősa r. k. hitközsége az általa megnyitandó új iskola számára egy, a törvény követelményeinek megfelelő épületet vett s az ügyek vezetésére iskolaszékét már megválasztotta.

Lóky István tanító panasza illetményei ügyében a járási főszolgabírónak azzal adatik ki, hogy az érdekeltek meghallgatása után ez ügyben elsőfokúlag hozott határozatot és eljárásának eredményéről tegyen jelentést.

Bóry Imre és Bérczi Bódog keszthelyi, Kapiller Mihály nagy-kutasi, Bohár Nándor szent-liszti községi iskolai tanítók megválasztását a közigazgatási bizottság megerősítette.

Előterjesztett Saffranics Ferenc nyugalmazott perlaki kántortanító kérvénye kántori illetményei ügyében. A perlaki járás főszolgabírója felhívta, hogy Saffranics Ferencnek nyugdíjaztatása után teljesített kántori szolgálataira vonatkozó, az illető hitközséggel vagy községekkel fennálló szerződése alapján az összes érdekelteket kihallgassa és eljárásának eredményéről tegyen jelentést.

Olvastatott a vallás-és közoktatásügyi miniszter rendelete, melylyel a bókaházi r. k. iskola építési és fenntartási költségeinek Bókaháza és Hosszúfalu községek, valamint Ujfalu pusztja által együttes viselése ügyében a közigazgatási bizottság által hozott határozat. Hosszúfalu község részéről közbevetett felebbezés elutasítása mellett indokainál fogva jóváhagyatik. A miniszteri rendelet tudomásul vétetett és a közigazgatási bizottságnak végzéséből kifolyólag a szóban forgó iskola épületének az egyházmegyei főhatóság által jóváhagyott terve és költségvetése ugyanezen főhatósághoz oly célból küldetik meg, hogy az érdekeltek hitközség által az építkezéshez való járulémanyak arányait Bókaháza, Hosszúfalu községek és Ujfalu pusztja összes érdekelteinek meghallgatásával az 1868. évi 38. t. c. 11. §-ában foglaltakhoz képest megállapítsa.

A nagy-kanizsai volt katonai rögtönítelő bíróságról.

Ifju Strausz Sándor dr.

A 60-as években rettegett rablóvilágnak egy példáját képezi az akkori Landes Commandó által ország-szerte felállított katonai rögtönítelő bíróságok.

Hogyan érthető meg azt a hajmeresztő vakmerőséget, a halált megvető elszántságot a rablóvilágnak, ha nem látjuk a bitófát, a mely könyörtelenül várt annak minden egyes tagjára?

Az az ember, a kire a biztos halál vár, ha elfogják, annak már többé nincs mitől félnie és végső lehetőség fog küzdeni, hogy hurorka ne kerüljön. És csak

ugyan azt látjuk, hogy a rablók közül élve vajmi keveset tudtak kére keríteni; a legtöbbje az utolsó percig fegyverrel kezében próbálta meg, hogy mit sem veszítelve, életét megmentsen.

Ugyancsak a kis és nagy bűnös egyaránt büntető bitófa magyarázza meg azon körülményt, hogy az elesett sorok mikép teltek meg új erővel.

Az a csavargó, a ki egyszer lopott, a kapcabetyár, a ki egyszer egy utastól elvett egy pár forintot, vagy az a kanász, a ki egyik társától disznót elhajtott, a mint egyszer a zsanádok keresték, a bitófa elől a rablók közé menekült, vagy maga alapított egy bandát.

Valóban, a katonai bíróság elé megrogzítottabb vagy vakmerőbb ember ritkán került. Oda csak ügyetlen kezdek, vagy a rablóknak akaratlan segítői jutottak.

Megyénkben a katonai rögtönítelő bíróság Nagykanizsán 1863. január elején kezdte meg működését. Az időtől fogva az akasztások napi rendben voltak. Vidéken — mert példaadásul sokszor a születési helyen végezték ki a bűnösöket — és N. Kanizsán csak azért vették le a tetemet a bitófáról, hogy újabb áldozatoknak adjanak helyet. 1863 ik évben 23-at, 1864 ben 11-et akasztottak, 1865-ben, a mely év május havának 15 ik napján a statáriális eljárás felfüggesztetett, 6-ot itéltek halálra, de mindannyian megkegyelmeztek. Csak egyszer, a mint az éltebb emberek emlegetik is még, 1863. május 7 én 50 embert akasztottak egyszerre. Zala-Lövő vidékére való eselések voltak és egy pincét akartak feltörni. Nőt három akasztottak fel. Az elítéltek nagyobbrészt, körülbelül $\frac{1}{3}$ részben, pásztorok voltak, a többiek csavargók, szökevény katonák, eselések és parasztemberek. Valóságos, hivatásszerű rablók csak háromnak.

Az elítéltek közt 3 testvér is volt N. Lengyelből, bizonyos Lakatos (Gyántás) testvérek. Az egyiket 1863. június 26 án, a másik kettőt az év augusztus havában 22 én végezték ki. E két utóbbi lopni volt Bakra birkát és hazajövet a hideg ellette őket s akkor fogták el. Az elítéltek által elkövetett bűntett többnyire rablásból állott, a mely rablás fogalma alá a zártöréssel elkövetett lopás is sorozták, és rablás kísérletéből. Ritkábban, 3 esetben, a rablóknak nyújtott segítségért, és két esetben gyújtogatásért itéltek halálra.

A mi magát a katonai bíróság eljárását illeti, az persze az előirt szabályokhoz képest szigorú volt természetesen, de a korlátokon belül valószínűleg igazságos volt. Csupán evidens esetekben mondott ítéletet, egyébként az ügyet a polgári bírósághoz tette át. A hozzá került ügyek alig 20 %-ában látjuk ítéletet mondani. Okodott egyszerű feljelentéseknek hitel adni és amint a feljelentés alopalságáról meggyőződött, a foglyot szabadon bocsátá.

Egy ízben egy kanizsai cigány fogatott el a zsanádokkal egy rabló képeben egy kanász bojtárt. Ez persze tagadta, hogy ő nem az a rabló, a ki helyett eltozták és csakugyan, a mint a katonai bíróság meggyőződött az illető közönségi előjárásúg után a tévedésről, szabadon bocsátá és azonkívül a cigányt könnyelmű feljelentés miatt megbüntetni rendelte.

Az eljárás előtte teljesen szóbeli volt és írásban csupán az ítélet végrehajtása említtetik meg. Midőn 4—5 embert elítéltek, az egész eljárásról csak egy oktávnyi irás van és ez sem az eljárásról, hanem a jelentésről és az ügybe belekevert egyének ügyeinek a polgári bírósághoz való áttételéről.

A bűnös felett, a mint bekísérték, rögtön összeülve, 1—2 óra alatt ítéletet mondtak, a melyet 24 óra alatt végrehajtottak. Büntetés csak egy volt: a halál, a mely 64-ben két ízben, 65-ben 5 ízben lett kegyelem utján 4—5 évi börtönrre átváltoztatva.

Talán nem lesz érdektelen, ha időrendben a felakasztottak neveit foglalkozásuk és az általuk elkövetett bűntett leírásával közlöm: Csehi János pásztor rablás miatt, 1863. január 22-én, Gyarmati István csikós rablás miatt ugyanakkor, Leopold (Kutyási) György rabló, rablás és gyújtogatás miatt, Bali János paraszt szolga a rablóknak nyújtott segítség miatt, Józsa Róza szolgáló ugyan a miatt, mindannyian 1863. március 4 én; Kopácsi János (alias Fülöp) dezentor rablás miatt, 1863. március 14 én; Luter János rablás miatt ugyanazon hó 16 án, Rövid György dezentor, április 16 án; Laki István, Kis István, Takács József, Német János (Zalapatkár) és Német János (Hodászról), mindannyian eselések, rablás kísérlete miatt május 7 én, Dávid István paraszt, ugyan a miatt június 22-én; Lakatos József csavargó rablás miatt, Nagy Antal rabló ugyan a miatt, június 26 án; Kalmár József pásztor lopás és rablás miatt augusztus 13 án; Kósi János disznóhajász rablás miatt június hó 28 án; Horvát Gábor juhász rablás miatt augusztus hó 22 én, ugyanezokor Lakatos János paraszt és Lakatos István pásztor testvérek ugyan a miatt, Székely József rabló ugyan a miatt, szeptember 14 én; Molnár János paraszt a rablóknak nyújtott segítség miatt december 5-én, ugyan e hó 12-én Gombkötő István favágó és Baranyai (Német) József paraszt; december 22 én Német (Burkus) István juhász rablás és emberölés miatt, Berkes fávágó ugyan a miatt; 1864-ben Herrsenyák György kanász rablás miatt, február 12 én, másnap Premoszt (született Magdalenits) Teréz pásztor nő ugyan a miatt, ugyanaz nap Horvát Anna szolgáló gyújtogatás miatt, Vincze Isván rablás, gyújtogatás és erőszakos nemi közönség miatt 1863. április 13 án, másnap Mezei József csavargó rablás miatt, Szép József rabló rablás, nyilvános emberölés és nyilvános erőszakoskodás miatt június hó 13 án; június 14-én három: Horvát János esordás, Simon Ferenc szökevény katoná, Kómivics Péter paraszt mindannyian rablás miatt, Sente József paraszt rablás és súlyos tesisértés miatt ugyan e hó 30 án, végül Nagy Ferenc paraszt lopás és rablás miatt november 7-én.

Ezen idő óta a bűnesetek egyáltalán fogynak és előfordul esetekben is a halálos ítéletet mindig átváltoztatták börtön büntetésre.

A vasutak kiépítése, de különösen az idegen uralomnak visszavonulása lehetetlenné tevék a rablóvilágot;

mert bizonyára, hogy a rablók a nemzeti, és tegyük a humanus érületen is elősködtek, a gyűlölt és szigorú idegen uralom áldozatainak jellegét hordozván némileg magukon. Bizonyára legkevésbé van része a rablóvilág kipusztulásában az ellenük fentebb egyik részben vázolt kegyetlenség szigorú eljárásnak, sőt ellenkezőleg, ez csak elmérgesíté a bajt. A bűnesetek általános társadalmi tényezők eredményei, a melyek csupán ezen tényezők eltávolítása által szűnnek meg. És ép úgy, mint botorul járna el az az orvos, a ki egy kóros állapot külső tüneteit iparkodnék megszüntetni a helyett, hogy a bajt alapjában gyógyítaná, erőszakosan eltojtva a betegséget, hogy az aztán annál erősebben kitörjön, ép úgy elhibázott eljárás a törvényhozó részéről szigorú büntetések által segíteni akarni a bűntetteken. A büntetés az elkövetett bűnnek a bűnös részéről való kiegyenlítése és valóságos pszichikai, és fiziológiai szükséglete az embernek, és az elkövetett bűn után ép úgy szükségesnek érezzük azt, mint, hogy egy drasztikus példával éljek: gyomrunk elrontása után a kopialásnak. — Ép ezért a büntetést semmiféle tekintetnek alá rendelni nem lehet, nevezessék az a célszerűség bármelyik váltaja névén, hanem csupán az elkövetett bűn mértegelése adhatja a mértéket a büntetéshez is.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

A „Dunántúli Közművelődési Egyesület“ első rendes közgyűlését f. hó 12-én délelőtt 11 órakor tartja Budapesten a Lipót utcai új városház tanácskozó termében. A közgyűlést megelőzőleg f. hó 11-én délután 4 órakor a nagy választmány tartja ülését az egyesület irodájában (József körút 5. sz. III. em. 12. ajtó.)

A miniszter válasza. Csáky Albin gróf vallás-és közoktatásügyi miniszter a város polgármesteréhez intézett meleg hangú levélben fejezte ki köszönetét a város képviselőtestületének, hogy fiának gyászos elhunytával őt ért veszteség alkalmával feliratulag nyilatvította részvételét.

A zala-egerszegi ügyvédi kamara évi rendes közgyűlését f. hó 14-én tartja Zala-Egerszegen a következő tárgysorozattal: Az 1891. évi közgyűlésről felvett jegyzőkönyv felolvasása; az 1891-ik évi kamarai működésről jelentés; a kamara pénztáráról jelentés; az 1891/92-iki kamarai évre vonatkozó pénztári számadások megvizsgálása, jóváhagyása és a számadó felmentvényének megadása; az 1891-93-iki kamarai évre költségvetés és a szükséglet fedezetének megállapítása; az ügyvédek és ügyvédjelöltek névjegyzékének felolvasása; a győri kamarának meghívója az ügyvédi kamara erkölcsi és anyagi érdekeinek megóvása czéljából teendő intézkedések teljesítése végett az ügyvédi kamarának Győrött tartandó értekezletére s a győri kamara által kiküldött bizottság munkálatának tárgyalása; netáni indítványok tárgyalása.

A zalamegyei gazdasági egyesület Heczky Kálmán ügyvezető elnöklete alatt f. hó 1-én tartotta szépen látogatott közgyűlését, melynek lefolyását lapunk jövő számában közlendjük.

A helybeli felvidéki sorsjegy bizottság első küldeménye, mely egyelőre 100 forintból áll, f. hó 7-én lett a „Felebarát“ egyesületnek beküldve.

Koronázási ünnepély. A zala-egerszegi polgári-és középkereskedelmi iskola tanuló ifjusága június 8-át, a király 25 éves koronázási ünnepélyének évtordulóját, a tantestület határozata értelmében meg fogja ünnepelni.

Tavaszi korona. A zalaegerszegi r. k. esperességhez tartozó lelkészek és segédlelkészek f. hó 4-én tartották Balaton József kerületi esperesplebános elnöklete alatt Zala-Egerszegen tavaszi koronájukat. Az értekezleten tüzetes megbeszélés tárgyává tétetett az egyházmegyei nyugdíjügy, illetve a hozzájárulási aránynak helyes alapon nyugvó megállapítása. Tekintve, hogy maguk a plebánosok jelelték meg, hogy plebániajuk a három közül melyik osztályhoz soroztassék, kívánatosnak mondatott egy egyházmegyei küldöttség választása, mely az illető kerületi esperessel együttesen állapítaná meg, hogy mindegyik plebánia a nyugdíjhoz való hozzájárulásra nézve melyik osztályba soroztassék. A f. hó 18-án a megyés püspök elnöklete alatt az egyházmegyei nyugdíjügyben tartandó értekezletre a kerület képviselőjévé a kerületi esperes mellé Tiborc Lajos zala-szt.-györgyi plebános választott meg.

Adomány. A felvidéken inséget szenvedő honfitársaink segélyezésére az országos vöröskereszt-egylet zalaegerszegi fiókjának és a zalaegerszegi növényeknek elnöksége által nyitott íven a „Zalamegye“ 1892 ik évi április 3-án megjelent 14-ik számában közzétett kimutatáson kívül még adakoztak: Skubicus Jenőné úrhölgy 5 frtot, N. N. 3 frt 75 krt, mely összeg a közölt 351 frt 85 krral együtt a „Felebarát“ címen alakított országos segélyezési bizottság pénztárába, a Magyar Földhitelintézethez, Budapestre elküldetett.

Uj mise. Sümeg közelében levő Ukk községben f. hó 2-án dr. Gyömörey Vince nyugalmazott törvényszéki elnök s földbirtokos fia Zsigmond mutatta be első szent áldozatát. — Varga Tamás gyömöri plebános viselte a manuductor tisztét. Az új misés teletételre Pécsről több egyházi férfiú jött el. Isteni tiszteltet után tartott ebéd fölött a lelkes felköszöntőkben nem volt hiány.

A Valiczkatársulat idei működését legközelebb megkezdendi; mivel a rétmester jelentése szerint a beállt kedvező időjárással a javítási munkálatokhoz már hozzá foghatnak. A negyedik fizetési részletnek, a megelőző részletknél jelentékenyen kevesebb, kivételese már elkészítettet s a jövő héten fogják az érdekelte községeknek és nagybirtokosoknak kiküldeni.

Zalavármegye hat főállítási bizottsági tagjainak névsora az 1892 ik évre: Koller István, Szabó Imre, Hajós Mihály, Farkas József, Bogay Máté, Bogay István elnökök; Karczag Béla, Nunkovics Vilmos, Talabér Kálmán, Vrana Frigyes, Pruszt Alajos, Murai Róbert, Koceth Mátyás, Vlasits Nándor, Román Dániel, Kőnigmayr János, Dervarits János, Kozáry Aurel,

Hertelendy József, Grunner Ernő, Fábianszky Gyula, Forintos Kálmán, Főry Miklós, Hertelendy István becsüsek; Maar Nándor, Vratsits Jenő, Brüll Lipót, Pirity János, Lázár Izidor, Mukits Aladár állatorvosok. A lókiállítási helyek: Nagy-Kanizsa, Csáktornya, Alsó Lendva, Zala-Egerszeg, Keszthely és Tapoleza.

Járasköri közgyűlés. A zalaegerszegi tanítójáraskör tavaszi közgyűlését f. hó 12-én tartja Tárnokon. Ez alkalommal a helybeli tanító gyakorlati előadást tart; Balassa Benő zalaegerszegi polgári iskolai tanár Comenius felett tart értekezést; a segélyegyesület alapszabályainak módosítása, folyó ügyek tárgyalása; indítványok.

Alakuló közgyűlés. A keszthelyi kölesönös segélyező szövetkezet 1. alakuló közgyűlését május hó 1-én tartotta meg Hoffmann Soma id. elnök elnöke alatt, ki az id. választmány által elkészített alapszabály tervezetét terjesztette megvitátás alá, mely jelentéktelen módosításokkal egészben és részleteiben elfogadott. Ezen elfogadott alapszabályok alapján a szövetkezet megalakulása egyhangúlag elfogadott; a nyomban megjelölt választás útján a szövetkezet vezérigazgatójává Hoffmann Soma, helyettes vezérigazgatóvá ifj. Reischl Vencel; igazgatósági rendes tagokká Pap Sándor, Pető Vilmos, Ullmann Vencel, dr. Neumark Béla, Nagy István, Hoffmann Arnold, Riersch József, Mérei Ignác, Imrik János, Lázár Soma, Mandl Pál, — póttagokká: dr. Csányi Gusztáv, Roseberg Manó és Zsigmond Agoston, — felügyelő biz. tagokká: Hegedüs Béla, Barna György és Hoffmann Mór választottak. — Pénztárnokot és könyvelőt az igazgató választmány választ. A tisztviselők egyelőre fizetést nem nyerne. A heti befizetések (egy egy rész-jegy után 50—50 kr. f. é. június hó 1-ével kezdődnek. Az alapszabályok jóváhagyás végett felsőbb helyre terjesztetnek.

Tanítói gyűlés. A nagykanizsai tanítói járáskör május 5-én tartotta téleli rendes közgyűlését Zala Szt. Balázson, Hoffmann Mór járásköri elnök vezetése mellett. A gyűlésen a kör tagjai mintegy 70-en jelentek meg. Az ülés lefolyását következőkben adjuk: 1. *Hugauf* zalaszentbalázi tanító ismertette gyakorlati előadásban a burgonyát. *Dolmányos* Ferenc, *Sáring*er Károly és *Szalay* Sándor tagokból álló bíráló bizottság a tanítást kritikailag méltatván, végül az előadónak jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. 2. *Hoffmann* Mór szép tárgyszerűről, nagy pedagógia sokoldalúságról tanuskodó terjedelmes dolgozatot olvasott föl, melyben Comenist igen szépen méltatta, mint pedagógust és emberbarátot, azután pedig történeti egymásutánban ismertette a szemléltető oktatás fejlődését egész napjainkig. A feszült figyelemmel meghallgatott telovlasást zajosan megjelenezték. 3. *Juhász* Péter állóirás mintalapot mutatott be s megígérte, hogy az őszi közgyűlésen az állóirásról előadást fog tartani. 4. *Hajgató* Sándor indítványára dr. *Ru-sicska* Kálmán tanfelügyelőnek kir. tanácsossá történt kinevezése alkalmából való üdvözlését határozták el nagy lelkesültséggel. *Sáring*er Károly indítványára Lakits Veudelt is üdvözlölni határozta el a közgyűlés abból az alkalomból, hogy újra megmaradt az egyetemes tanítógyűlés végrehajtó-bizottságának elnökéül. — Ülés után az ottani vendéglőben társaság volt, melyen hatóságos tiszteket mondtak: *Hoffmann* Mór, *Szalay* Sándor, dr. *Neumann* Ede n. kanizsai főbíró, *Boronkay* Károly, *Krámer* Lajos, *Sáring*er Károly, *Sükösd* Lajos, *Táby* Mihály (henvedszázados), *Hajgató* Sándor, *Németh* Ignác, *Hugauf* Károly.

Athelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter *Fabian* Ferenc nagy kanizsai járásbírói végrehajtót a budapesti V. kerületi járásbíróvához helyezte át.

Első áldozás. A keszthelyi községi elemi fiú és leányiskola r. k. tanulói közül május hó 1-én 46-an részesültek az első szent áldozásban, miután előző napon meggyöntak. A reggeli 8 órai misét a tanulók buzgó hitoktatója, *Kriszt* Jenő, mondotta. Miután ő, a miséző pap, megáldozott, kifordult az oltártól s az ezt körülvevő áldozókhoz igen szép alkalmi beszédet intézett. Majd végbe menvén az áldozás, befejezésül a szülőkhöz is szólott, kérvén őket és lelkükre kötötte, hogy gyermekeik tiszta, ártatlan lelkét óvják a bűntől s támogatásuk a nemes ügybuzgalmú hitoktatókat és tanítókat. *Kriszt* hitoktató beszéde mély benyomást gyakorolt nem csak az első áldozókra, hanem a többi ajátoskodókra is, kik egészen megtöltötték a plebániái templomot. Mire után az első áldozó fiúkat és leányokat tanítóik az iskolába vezették, hol a nap emlékeül hitoktatójukról szép képeket, *Reischl* Vendel vbíró szívességéből pedig kifestet, narancsokat, süteményeket kaptak.

A muraközi tanítókör választmánya folyó hó 1-én ülést tartott, a melyen *Kiss* Sándor és *Szabó*-Bugát László által tervezett és szerkesztett „népiskolai szervezet és a tanítók szolgálati szabályzata“ előterjesztett. A választmány a bemutatott tervezet általánosságban tudomásul vette és a részletes megjegyzések megtételére s írásban való előterjesztésére *Jeney* elnöke alatt *Mencsey* és *Thorday* választmányi tagok küldettek ki. Olvastattott és tudomásul vétetett a zalamegyei általános tanítói testület központi választmányának március hó 6-án tartott ülésének jegyzőkönyve. — A tavaszi közgyűlés Mura Szerdahelyen f. évi június hó 2-án tartatik meg.

A Zalaviz lecsapoló társulat évi közgyűlésén megállapított az 1892-ik évi költségvetés s a társulat tisztviselői kara következőleg választott meg: *Bogyay* Máté elnök, *Pap* Sándor alelnök, *Baán* Kálmán, *Bogyay* István, *Botka* János, *Battyáni* Ernő gróf, *Oltay* Guidó, *Lénárd* Ernő választmányi tagok.

Színészet Nagy-Kanizsán. A lefolyt héten a szín-társulat tagjai közül kiváló alakításokat mutattak be: *Bera* Paula, *Bodrogi* Lina, ifj. *Polgár* Károly, *Falgár* Sándor és *Morvay*. *Bera* Paula „*Gauthier* Margit“ szerepében kiválóan a drámai jelenetekben nagyon szép tőrekvést és határozott tehetséget mutatott be. Bár organuma gyöngye az érzelmek változatára nem rendelkezik terjedelmes skálával és arcjátéka sem olyan élénk, mint aminőt nálunk különösen a drámai genseben megszokott a közönség; de mindeme hiányokat pótolja a

játékában nyilvánuló közvetlenség és igaz bensőség. *Bodrogi* Linát a természet is arra a szerepkörre teremtette, amelyet oly szépen tölt be. Ez a tehetséges és iskolázott színésznő a drámai szende szerepében a meg-ható naivságot utánozhatlan kedvességgel szokta adni s nem csoda, hogy a közönségnek hamar kedvence lett. Ifj. *Polgár* Károly, mint jellem-komikus, *Falgár* Sándor, mint operette-buffo, *Morvay*, mint drámai hős jeles alakításokat mutattak be. Végül meg kell emlékezni, kiről tulajdonképen legelőben kellett volna szólni — *Turner* Ilkáról, kinek gyönyörű, iskolázott hangja több alkalommal csodálkozással töltötte el a közönséget és zajos tapsokra ragadta. A kiválóbb tehetségek megismerése mindegyre élénkebbé teszi az előadások iránti érdeklődést s a közönség az utóbbi héten már kilépett eddig tanusított közönyös magatartásából.

A keszthelyi gazdasági tanintézetet akademiává akarják fejleszteni. *Lénárd* Ernő városi ügyészt bízták meg a memorandum elkészítésével, melyet a legközelebbi képviselőtestületi ülésen fognak tárgyalni.

Áttérés a kath. vallásra. Szabadkán a mu't hó végén *Szommer* Pál és *Büchler* Száli zalaegerszegi születésű izr. vallásúak egyszerre tértek át a róm. kath. vallásra. A férfi Pál, a nő Róza keresztnevet kapott.

Tanítói gyűlés. A zalamegyei általános tanítótestület keszthelyi járási köre f. hó 19-én Egerszegben, az iskolában fogja megtartani tavaszi gyűlését. Főbb tárgyak lesznek a helybeli és *Bérczi* B. keszthelyi tanító-nak értekezése.

Az „Arany Barany“ vendéglő új épületének átdolgozott terve *Györgyi* és *Zuschmann* tervkészítőknél legközelebb azzal adatott vissza, hogy miután ez az országos mérnök- és építészeti egyesület követelményeinek megfelelőleg átdolgoztattott, ezen átdolgozott tervetnek értelmében a költségvetést készítsék el s a városnak küldjék meg, hogy ezen, folytonosan húzódo ügyben egyszer már végérvényesen lehessen határozni.

Országos vásár. A karmacsai országos vásár f. hó 10-én fog megtartatni.

Bolond szerencseje volt Nagy-Kanizsán egy utazó úgynöknek. Azt azonban nem mondhatjuk, hogy nem is álmodott róla; mert éppen álmanak köszönheti szerencsét. Utjának faramalait mint minden úgynök, mélyeséges álommal akarta kipihenni s különben is idegen levén Nagy-Kanizsán, jó idejében *Morpheus* karjaiba bocsátkozott. Volt álmodni való ideje elég. És álmodott is; még pedig lutri számokat. Másnap reggel csak úgy bolondjában megtette a kis lutri a számokat 1 flores erejéig. A számok azután bolondjában ki is jöttek és az utazó úgynök markát szép néhány ezres ütötte. Bezzeg megszállta erre a lutrizás láza a nagykanizsai publikumnak azt a részét, amely máskor is rendszeren fizeti a bolondok adóját; rakják eszeveszeten a különböző raffineriával összekombinált számokat. Csak hogy hát hába: *Fortuna* asszony továbbra is csak asszony marad; nem tagadja meg természetét: azokra mosolyog rendszeren legszívesebben, akik legkevesebbet kacérkodnak vele. Ilyen volt a nyerő úgynök is.

Aki foggal jött a világra, vagy a garabonciás diák. Sok derűtséget okozott végtárgyalás folyt le a zalaezerszegi kir. törvényszék büntető tanácsánál legközelebb. Az ördöghegyi bíró egyik téli este Zala-Egerszegről, hova hivatásához képest az adó hozta be, hazamenet betért pincéjébe, hol a fluidumból meglehetősen adagot bekebelezvén, derült hangulatban tért este felé háza. Csakhamar beállított hozzá *Farkas* (Koldus) Miklós kiserzsenyüi születésű, 24 éves, zalabéri napszamos és szállást kért. Bíró uram szívesen engedett a kérésnek és beszédbe ereszkedett az idegennel. Kérdésére az idegen előadta, hogy *Barany*ából jó és *Amerikába* megy a tene vadakat összeszedni; mert ő foggal jött a világra és garabonciás diák. Nagy szó volt ez a pityókos állapotban volt bíróhoz és nyomban ostromolta kérdésével, vajlon tudja-e, hol van elrejtve kincs a föld alatt? Nem azért garabonciás diák, hogy ne tudná. No akkor mutassa meg, hol van? Felásom én s adok magának is belőle annyit, hogy *Szent-Ivánon* gőzösré ülhet s nem kell gyalog megtenni a hosszú utat *Amerikáig*! De nekem a földből ásott pénzt nem szabad használni, mert a szellemek akkor megfontanak — vágott vissza a garabonciás diák a lépre menő bírónak. Hát adok én bankó pénzt, replikázott vissza neki hevülve bíró uram. Jól van, mond a diák, csak hogy erről senkinek sem szabad szólni. Hanem ha a családtagok lefektűznek, vegyen magához ásót, kapát, szentelt vizet s a pénz számára zsákok, valamint számomra 60 frtot, kimegyünk a mezőre és megmutatom a helyet. Bíró uram híven követte a mondottakat s teljesen felszerelve utnak indultak. A mezőre kiérve, egy domb tetején megálltak, ott a diák a szentelt vízzel egy jókora kört csinált, a bírót ennek közepébe beállította s meghagyta neki, hogy bármint lát vagy hall, azzal mit se törődjék, semmit se szóljon, mert különben a szellemek széttépik, hanem ha a szellemek beszédét hallja, kezdjen az ásáshoz s nyugodtan ásson, míg egy ládára nem akad; ebben lesz a kincs. A diák erre a kör körül négykézláb futkozni kezdett, érthetetlen szavakat mormolt különböző hangokon, mit a bíró az előre mondott jó jelnek tartva, elkezdett ásni, közbe a diák hasoncsuszva hozzáfutott és zsebéből a bugyellárist 60 frt tartalmával együtt elemelte s mikor a bíró jó mélyen ásva, a kincses ládára nem akad és lassan kijózanodva, körülnézeti, a diáknak hült helyére talált. Csak ekkor jött észre, hogy a foggal született (?) mákvirág mily rútul rászedte. A garabonciást a csendőrök Nagy-Kapornakon letartóztatták. A zalaegerszegi kir. törvényszék család vétségében vétkesnek mondta ki és három havi fogházra ítélte. Az elemelt 60 forintból 36 frtot találtak nála elfogatásakor.

Jégverés. Nagy jégeső volt f. hó 6-án délután. A botfai, bessenyi határt, bozsoki, csácsi szőlőhegyeket a jég igen elverte.

Jóteknycélú allamsorsjáték. Mint az előző években, ez idén is nagy jóteknycélú allamsorsjáték tartatik. Ezen sorsjáték tiszta nyereségében következő jóteknyc-

célú intézmények vesznek részt: a Magyar Hirlapírók nyugdíjintézete, a székely udvarhelyi „*Mária-Valéria*“ gyermekkert, az országos közegészségi egyesület samagyermekkert, a fumei gyermekmenház, a Temesvári bizottsága, a budapesti általános polivározt tervezett közkórház, a budapesti általános poliklinikai egyesület, a munkácsi közkórház stb. stb. A jártékterv nagyon kedvező esélyekkel kecsegtet, a főnyeremény 60.000 frt, az összes nyereség 160.000 frtra remény. Sorsjegyek a 2 frt kaphatók minden lottó, sőt és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatal- és dohánytösdében. A húzás június hó 23-án történik.

Hirdetmény. Veszprém megye árvászekének 4098. 4252. 4307. 4549892. számú végzése alapján alulírott, mint a kiskoru szt-györgyi *Horváth* Xaver gyámja és a nagykoru társtulajdonosok megbízottja, czennel közzé teszi, hogy a *szt-györgyi Horváth* *Paulina* férj. *Augusz* *Zsigmondné*, *szt-györgyi Horváth* *Laura* férj. *Nagy* *Miklósné*, *szt-györgyi Horváth* *Lajos*, *szt-györgyi Horváth* *Margit* férj. *Szilágyi* *Imréné*, *szt-györgyi Horváth* *Antónia* férj. *Kunde* *graber* *Józsefné*, *szt-györgyi Horváth* *Xaver* tulajdonát képező a *Somlyó* hegyen levő a *somlyó* vásárhelyi 338. rjtvbén 1. 2. 3. sz. a. felvett 10 cat. hold szőlő és rét birtok a rajta levő emeletes épület s az épületben levő ingóságokkal együtt zárt ajánlatok útján a legtöbbet ígérőnek eladatik. A vételi ajánlatok 1892. évi május hó 31-ik napjának délelőtti 12 óráig 500 frt bántapénzzel ellátva Veszprémmegye árvászekéhez küldendők s ezen hatóság fog az ajánlatok felett az ide vonatkozó megállapodások figyelembe vételével határozni. A vevő a szerződés megkötése után a birtokba léphet, a tulajdonjog azonban csak a vételár teljes lefizetése után lesz javára bekebelezhető. *Orosztony*, 1892. ápril hóban. Dr. *Augusz* *Zsigmond* gyám.

Nyári vasúti menetrend. A magyar államvasutak részéről kiadott s 1892-ik évi május 1-től fogva érvényes menetrend szerint **Zala-Egerszegről indul** *Boba* *felé* 9 ó. 05 p. reggel, 5 ó. 46 p. délután; *Csáktornya felé* 5 ó. 44 p. reggel, 5 ó. 58 p. este. **Zala-Egerszegre érkezik:** *Bobáról* 9 ó. 42 p. reggel (tovább nem megy *Csáktornya* felé), 5 ó. 48 p. d. u.; *Csáktornyról* 8 ó. 50 p. reggel, 9 ó. 27 p. este. **Zala Egerszeg-Szent-Iván közti helyi közlekedésnél:** **Zala-Egerszegről indul** *Szent-Ivánra* 6 ó. 37 p. reggel, 11 ó. 39 p. délelőtt, 2 óra 39 p. délután, 7 ó. 57 p. este; **Z. Egerszegre érkezik** *Szent-Ivánról* 8 ó. 03 p. reggel, 1 ó. 03 p. délután, 4 ó. 01 p. délután, 9 óra 23 perckor este.

Egész, selyem mintázott Foulardokat meterenként 85 krtól egész 4 frt 65 krig (mintegy 550 különböző arnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végeken is szállít hazhoz szállítva postabér és vámmentesen **G. Henner**. (es. és kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben**. Minták postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 krajcáros bélyeg ragasztandó.

Horgony-Pain-Expeller
Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölést eszsz, közvénytag szagatás stb. ellen legjobban ajánljuk a n. é. közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr. és a legtöbb gyógyszerárban kapható.
Csak Horgonynyal valódi!

RADEINI
natron lithion tartalmú savanyuviz.
Hasznos készvény és hűgkő betegségekben. Kitűnő hűsítő szer nagymérvű szénsav-tartalmánál fogva. Prospektusok minden elárúsító helyen és a fürdő igazgatóságánál.
Radeini fürdő Stajerban.
Raktár: **Fenyvesi Miksánál** Zala-Egerszegen.

A 104 év óta jó hírnévben részesülő, a halálatok ezrével kitűnőnek elismert, a vukovari „*Zum gold Stern*“-ezt gyógyszerár **Kirchbaum F.**
ARC-POMADÉJA
nagyon jó hatású, a „*Goldstern-Seife*“-nak nevezett szappannal használva az areák mindenféle bajiában, mint: szepők, majfolók, pórsenek, arcrovösség, valamint az arc és kezeket mutatók minden tisztálanságnál. Továbbá az ugynevezett „*Goldstern-Poudre*“, mely ártalmatlan-sáért való keszeskedés mellett keüőleg ferakva, tökéletesen láthatatlan, a bőrnök gyöngéd ide színezetet kölcsönöz; a „*Goldstern-Crème*“ a bőr érdessége, darabossága ellen, a „*Goldstern-Haarwasser*“ a haj kihullása, a korpaképződés ellen és a hajtalaj erősítésére.
Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek. 1 frton alul nem küldetik. — Arak: egy köcsög pomadé, szappan és *Goldstern-Cream*, egyenként 50 kr., a poudre 1 frt 50 kr., a hajvíz 1 frt 20 kr. — Minthogy a pomadéknak sok utánzása van, határozottan csak a „*Kirchbaum F.*“ arc-pomadéját, a vukovari (Slavonia) „*Arany csillag*“-hoz címzett gyógyszerárban kell kérni.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Arverési hirdetés.

Alulirt kir. bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró 1530. számú végzése által gazdák és iparosok hitelszövetkezete végrehajtató járára Salamon József, Salamon Gábor mileji lakosok ellen 143 frt tőke, ennek 1891. decz. hó 31-től járó 6% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 508 frtra becsült Salamon Józsefnél: szarvasmarhák és gazdasági eszközök Salamon Gábornál egy pár hámos ló és gazdasági eszközökből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Milejben leendő eszközökre 1892-ik év május hó 18-ik napjának délelőtti 10 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1891. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszegen, 1892. évi április 26.

Nagy Sándor
kir. bír. végrehajtó.

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönség becses tudomására hozni, miszerint Zala-Egerszegen Megyeház-tér 1. szám alatt egy minden igényeknek megfelelő

gazdasági gép- és eszköztárat

nyitottam, hol minden bel- és külföldi gyártmányu gépek a legolcsóbb gyári áron részletfizetés mellett is beszerezhetők.

Különösen ajánlom a legújabb szerkezetű gőz- lóerjű és kézi cséplőgépeket, Backer rostákat kettős rázó szerkezet- és üszöggarattal, Mayer-féle Trieureket szelelővel és szelelő nélkül, Tiger és Hollingsworth széna és takarmány gyűjtőket, Kühne-féle sor és szórva vetőket, arató, kéveköti és fűkaszálo gépeket, kukorica morzsoló, répa és szecska vágókat, darálókat gőz, lóerő és kézi hajtásra, boronákat, magtakaró és cultivatorokat, Thalmayer-féle arankatisztítókat, hohenhaimi töltőgató ekéket állítható kormány lemez és kerékekkel, 1-2 és 3 vasu Sack ekéket, mindenféle kisebb és nagyobb tüzi és kerti fecskendőket, széna, bor és gyümölcs-sajtókat és takarmány fűlesztő készületeket és minden nagyságu Ganz-féle henger székeket. Francia, Hoffnung, Perger, Wallser és Trachit malomköveket, Szyphonia önműködő szőlő permetezőket.

Goldschmid Sándor

gazdasági szak-irodája Megyeház-tér 1.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”,

a mely az új évvel immár 26-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásból származó értesülések gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés”-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a leg részletesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tőzsdei tudósításának bőségével és alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárcájában annyi regény olvasmányt ad, mit egy lap sem. Kéthárom regényt közöl egyszerre úgy, hogy egy év alatt 30-40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket, jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világfolyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., 1/4 évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

A n. é. közönség b. figyelmébe!

Bármintemű ódon dász — könyvkereskedőktől hirdett ódon művek ugyanazon áron könyvkereskedésben bérmentesen szállítanak, azonkívül a

részletfizetési osztályt

rendeztem be.

Van szerencsém a t. vevőkörnek b. tudomására hozni, hogy könyv-, papir- és zeneműkereskedésem a legújabb idényszerű cikkekkal rendelkezik és

könyvnyomdamban

a legizlésteljesebb munkák jutányos áron a legpontosabb kiszolgáltatás mellett eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

Breisach Samuel

könyv- és papirkereskedő,
könyvnyomdatulajdonos.
Zala-Egerszegen.

Fogbajban szenvedők figyelmébe!

VELLNER LAJOS

tudatja Zala-Egerszeg város és vidéke közönségével, hogy

fogyógyászati termék

Zala-Egerszegen Arany Bány szálló 7. sz. a. megnyitotta és

ajánlja magát — a fogbajban és foghiányban szenvedő közönségnek — következő esetekre:

Foghuzás, bármily letűredett foggyökér minden fájdalomkózos nélkül távolíttatik el a szájuéregből.

Plombirozás, a még megmenthető fogak kitömése arannyal s egyéb plombanyaggal.

Műfogak, egyes fogak, egész műfogsorok, hű utánzatai a természeteseknek, s ezek czéljának teljesen megfelelnek, jutányos áron készülnek.

Fogtisztítás, fogkö eltávolítása, dohányzók fogára lerakodott undor zöld szinezetek, kiméletesen eltávolíttatnak.

Amidőn a fogbajban szenvedő közönség szives bizalmát kérem, bátor vagyok megjegyezni, hogy ha a legutolsó itt tartózkodásom alatt készített plombirozásoknál avagy műdaraboknál a természetes használat által esetleg némi kiegészítésre volna szükség, azt díjmentesen eszközölöm.

Sarg Kalodontja magyarul a fogak szépségét jelenti.	Sarg Kalodontja el van ismerve, mint nélkülözhetlen Fogtisztító szer.	Sarg Kalodontja, mint teljesen ártalmatlan szer, egészségügyi hatóságilag meg van vizsgálgva.	Sarg Kalodontja igen alkalmas az utazásoknál illatosan üdítő hatásánál fogva.	Sarg Kalodontja a legnagyobb eredményel van alkalmas a hely- és külföldön	Sarg Kalodontja az Udvartoknál és a nemességnél ép ugy, mint az egyszerű polgárházaknál, használatban van.	Sarg Kalodontja kérendő mindig a sokféle érték nélküli utánzatok miatt.	Sarg Kalodontja kapható 35 krért dobozokban, drogériákban és illatszereknél
---	---	---	---	---	--	---	---

Minden egyes darabhoz mellékelve van a magasabb körökből nyert elismerés.

Tisztán kölcsönös.
Részvényesei nincsenek.

Az összes nyereség a biztosítottak javára esik.

The Mutual

new-yorki életbiztosító társaság
alapított 1843.

826 millió frank

biztosítéki alapjával

a legnagyobb pénztintézet
a világon.

Biztosít emberi életet a legkülönbözőbb és legelőnyösebb módokat szerint. Prospectussal és tüzebb felvilágosítással szolgál

a vezérigazgatóság Magyarország és a szomszéd tartományok részére

Budapest, Bécsi-utca 5. sz.

Ad. 1194
Polg. 1892.

Hirdetés.

Alulirt kiküldött kir. törvényszéki bíró ezennel közhírré teszi, hogy Fernekág község batárának tagosítására vonatkozó mérnöki munkálatok bírói hitelesítésére határidőül 1892. évi május hó 11-ik napjának délelőtti 9 óráját a helyszínére Fernekág községbe kitűzte, miért is felhívja az összes érdekelteket, hogy ezen napon a hitelesítési eljárásnál annál inkább jelenjenek meg, mert távol maradásuk az eljárást akadályozni nem fogja, hanem ez esetben érdekeiket Boshán Gyula zalaegerszegi ügyvéd, mint általa kinevezett ügygondnok, fogja képviselni.

Z.-Egerszegen, 1892. évi apr. 23.

Nagy Géza
kiküldött trvszéki bíró.

Eladó

3 darab simenthali bika
egyik 2 éves, másik 20 hóna-
pos, harmadik 16 hónapos;
40 darab másfél éves süldő;
80 drb egy éves süldő.

Bővebb felvilágosítást ad
alulirt tulajdonos.

Bessenýó (u. p. Z.-Egerszeg.)

Skublics István

földbirtokos.

Dr. POPP-féle NÖVÉNYSZAPPAN

vegyelmezve, s Európa számtalan gyógyszerészeti
és orvosi tekintélye által mint a bőrre nézve a
legmegbízhatóbb és legjobbnak elismerve, s
mindennemű bőrküteg ellen s kiváltképen
bőrvizketeg, sömör, kosz, a fej- és szakáll-
korpa, fagydag, lábizzadás és var ellen már 18
éve a legnagyobb sikerrel alkalmazva. — Ára 30 kr.

Dr. POPP J. G. urnak

Bécs, I. Bognergasse No. 2.

Miután egy küteget 6 éven át viseltem, mely ellen
4 orvos gyógykezelt a nélkül, hogy azt elveszíttem volna,
annál fogva menedéket az ön növényiszappanában kerestem,
mert az valóban is jónak bizonyult, s én nem vagyok képes
hálamat elegendőképen kifejezni.

Egyenesen önhöz fordulok, mert a gyógyszerárakból
többféle fajtat kaptam, még pedig ép úgy csomagolva, mint
az öné, de mindazonáltal úgy vélekedem, hogy az mégis
csak hamítás, mert az én kedves, szép, sötétszürke szap-
panomat csak öntől reményem megszerzem.

Az idemellékelt összeg erejéig felkérem önt, szíves-
kedjék részemre az ön — gyógyhatásos növényiszappa-
nából küldeni. — Mely tisztelettel

Franz Emilia

Prerau Morvaország.

Kaphatók: Zala-Egerszeg: Kaszter Sándor és özv.
Unger Domokosné gyógyszerárában, Ján Ferenc és Rosent-
hal L. kereskedésében; Keszthelyen: Braun C. Szent-
Gróthon: Boty Péter., Sümege: Stamborsky L. Alsó-
Lendván: Fuss T. gyógytárában. Ugy szintén Magyaror-
szág minden gyógyszerárában, gyógyfűszer és illatsz-
kereskedésében.

A balatonfüredi gyógyfürdő

május 22-én nyitattik meg.

Balaton-Füred enyhe és egyenletes klímájánál és kitünő juhsavó intézetenél fogva különösen
ajánlható: *Idült légszűrő* és tüdőbántalmaknál; égvényes sós, szénsavas vasasforrások, hideg és meleg
szénsavas fürdő, gőzfürdő s a női és férfi uszodával ellátott balaton-füredi javalkák: *gyenge emésztés,*
idült gyomorhulluzam, vesemedence, hólyaggyulladás, hasipozsga, máj-, lép-, aranyér és női bántalmak
ellen, továbbá vérszegénység, sápkór és görvéllykórknál, általános gyengeség, girincagy és idegbántalmaknál.

A rendszeres szőlő kura szeptember 1-én kezdődik.

Az egész fürdőintézet teljesen újjá van szervezve, elegánsan és kényelmesen berendezve. Van
díszes gyógyterem, csinos étterem, terasse, kávécsarnok, tödött sétány, jó zenekar, szini előadások,
vizisétákra kényelmes és biztos angol csónokok, vitorlászajók, bál, tombola, jó restauráció — Wild
vezetése alatt — szép és kényelmes butorozott lakások; posta és távirtdai hivatal, jól rendezett gyógy-
szertár. Balaton-Füredre vonatkozó ismertetések minden könyvkereskedésben és a fürdőben kaphatók.
A fürdőintézet rövid ismertetése kívánatra ingyen küldetik meg.

KÖZLEKEDÉS: A „Baross“ új gőzhajó, mely a Balatonon át egy óra alatt és Siófokról
Balaton-Füredre és vissza, naponként 3-szor közlekedik és a déli vasut bndapesti, bécsi-, trieszti minden
vonatával Siófokon csatlakozik. *A nyugati vasut veszprémi állomásától* — hol kényelmes bérkocsik kellő
számmal mindig kaphatók — másfél óra alatt jó és kellemes uton juthatni Balaton-Füredre. Vasuti
saisonjegyek 33¹/₂ kedvezményvel; Budapestről Balaton-Füredre és vissza 3 napra érvényes jegyek
fél áron kaphatók. Lakásmegrendelések, (melyre mindig előleg küldendő) a *Klotild., Erzsébet udvarokban*
és a *Grand Hotelben*, a fürdőintézet igazgatójához intézendők Balaton-Füredre. — A lakások június
15-ig és augusztus 20-tól 30⁰,-al olcsóbbak. A fürdőintézet rendelő orvosa dr. *Huray István*, urod.
orvos; dr. *Gemál.* — *A balatonfüredi ásványvíz főaktára* Budapestben *Édeskúty L.*, m. kir. és szerb.
kir. udv. ásványvízszállítónál; Székesfehérvárott *Birkmayer*, Veszprémben pedig *Müller* főszerkereske-
désében is kapható.

A fürdő igazgatóság.

Hirdetmény.

Ö császári és apostoli királyi felségének
1892. január hó 8-án kelt legfelsőbb elhatározása folytán ezennel megindítottatik a

XVI. magyar királyi államsorsjáték,

melynek tiszta jövedelme

a „Magyar Hirlapok“ n. udjirtézeté, a székeludvarhelyi „Mária Valéria“ gyermekkert, az országos közegészségi egyesület
samaritanus bizottsága, a fümei gyermekmenház, a vagyontalan m. kir. hivatalnokok özvegyei és árvái részére alakítandó alap
a mármaros-szigeti közkórház, a Temesvároitt tervezett közkórház, a budapesti általános poliklinikai egyesület és a munkácsi
közokórház javára fog fordítottai. Ezen sorsjáték összes 3425 ben megállapított nyereményei az alább következő jártékterv szerint

160.000 ftrra ragnak és pedig:		készpenzben	
1 főnyeremény	60 000 frttal	300 nyer. egyenk. 50 frttal	15 000 frt
1 nyeremény	10 000 „	3000 sor nyer	100 „ 30 000 „
3 nyer. egyenk. 5000 frttal	15 000 „		
10 „ „ 1000 „	10 000 „		
20 „ „ 500 „	10 000 „		
100 „ „ 100 „	10 000 „		

A húzás visszavonhatlanul 1892. évi június 23-án történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. c. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lotto-igazgatóságnál Budapestben (Pest fővárnáz főleleleit), hova a megrendelt sorsjegyek ára postautal-
vány mellett előre beküldendő; valamennyi lotto-, ső- és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Mercur“-nál és
minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyaruló közegnél.

Budapestben, 1892. április hó 1-én.

M. kir. Lotte-igazgatóság.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Clasur)

legkittinőbb mázólo-szer padló számára, 1 nagy palack ára 1 frt
35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára 1
köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Horváth Miklós utódánál, Zala-Egerszeg.

Megrendelési cím

A Dreher Antal-féle kiviteli palacksör

DIETRICH és GOTTSCHLIG BUDAPEST

vagy DREHER ANTAL Kőbánya.

Csakis teljesen leülepedett, tehát tükörtiszta kiviteli sör szétküldése folytán friss
üvegtöltésben, a minőség hamisítlan volta mellett kezesség vállalatik.

Nagybani fogyasztóknak jelentékeny árengedmény.

Arjegyzekek mindenfelé ingyen és bérmentve.

Miután gyakran megtörténik, hogy idegen készítményű és
gyöngébb minőségű sörök „Dreher Antal kiviteli sör“ cím alatt
forgalomba hozatnak, a t. cz. Dreher féle kiviteli sör fogyasztók-
nak a bátóságilag oltalmazott üvegcimkét, melyen a *Diétrich* és
Gottschlig név okvetlen kell, hogy rajta legyen, kiváló figyel-
mükbe ajánljuk.

Figyelmeztetés!

! Verseny nélkül!

Több ezer

Szövet-vég és

Szövet-maradék

tavasza és nyrra.

Szövet közönséges, jó és szép,
3,10 méteres, teljes úri
öltözethe v. Menekőkoffra

eleg 3—6 frt.

Szövet jobbféle, modern, 3,10
méter csak 8—10 frt.

Szövet legfinomabb minős 3,10
méter csak 12—15 frt.

Szövet feketé, szalonöltözékhez
3,25 méteres csak 7,80
—10,50 frt.

Szövet finom, egy übröcheire
való legújabb színben,
2,10 méter csak 4—8 frt.

Szövet Himalaya-női esőköpeny-
hez, legmodernebb 8 m.
6—7 frt.

Szövet vagy Kammgarn egy
moderna úri nadrághoz
2,50—5 frt.

Nyári lóden egy úri kabáthoz 1,50
méteres 3,60 kr.

Nyári kammgarn vagy lenszövetből
egy öltönyre való 3—5 frt.

Szövet egy mellényhez, legmo-
danebb 48 krtól 2 frtig.

Szövet árak minden fajban, a
főszelendők klerus vagy
unifonnisták klerusok és
turisták számára nagyon olcsók.

Szövet mustrik díjtalanul és
bérmentve küldenek.

Küldés:

utánvétre vagy előleges fizetésre.

Garant ia

Meg nem felelő árak ára készpenzben
és bérmentve visszatadjuk.

D. Wassertrilling

szövetkereskedő,

Boskovitz, Brinn mellett.